

boru, menedżerom i pracownikom tak, aby mogli oni efektywnie przyczynić się do rozwoju swoich spółdzielni. Informują one ogół społeczeństwa - a zwłaszcza młodzież i osoby kształtujące opinię społeczną - o istocie spółdzielczości i korzyściach z nią związanych.

Szоста zasada: Współpracy między spółdzielniami

Spółdzielnie w najbardziej efektywny sposób służą swoim członkom i umacniają ruch spółdzielczy poprzez współpracę w ramach struktur lokalnych, krajowych, regionalnych i międzynarodowych.

Siódma zasada: Troski o społeczność lokalną

Spółdzielnie pracują na rzecz właściwego rozwoju społeczności lokalnych, w których działają, poprzez prowadzenie polityki zapobieganej przez swoich członków.

III. Wzajemne relacje spółdzielni - członkowie

1. Postanowienia ogólne

Członkowie spółdzielni wraz z rodzinami tworzą ze spółdzielnią szczególne relacje. Przystępując do spółdzielni pragną zaspokajać swoje potrzeby ekonomiczne, społeczne i kulturalne. Tak jak w spółkach prawa handlowego największą wartością jest kapitał finansowy tak w spółdzielniach taką wartość stanowi kapitał społeczny a więc lojalna baza członkowska. Ze stosunku członkostwa wynikają określone prawa i obowiązki. Najogólniej mówiąc powinny one opierać się na życzliwości, lojalności i rzetelności oraz równości praw i obowiązków wszystkich członków.

2. Obowiązki spółdzielni wobec członków oraz członków wobec spółdzielni

1) spółdzielnie realizują zadania społeczno-gospodarcze w taki sposób aby najlepiej zaspokajały uzasadnione oczekiwania członków

2) w stosunkach z członkami spółdzielnie postępują z uwzględnieniem szczególnego zaufania

3) spółdzielnie podejmować powinny działania mające na celu budowanie silnych więzi społecznych i ekonomicznych

4) kreowanie poczucia przynależności do spółdzielczej wspólnoty przejawiać się powinno między innymi poprzez zachęcanie i tworzenie warunków do uczestnictwa zarówno w demokratycznych wyborach władz spółdzielni jak i decyzjach dotyczących kierunków rozwoju spółdzielni

5) spółdzielnie zapewniają członkom pełną informację o swojej działalności w zakresie realizacji planów działania jak i sytuacji finansowej. W tych sprawach spółdzielnie kierują się zasadami jawności, otwartości, transparentności

6) spółdzielnie troszczą się i szanują prywatność i godność swoich członków

7) obowiązkiem spółdzielni jest zapewnienie swoim członkom możliwości podnoszenia poziomu swej wiedzy, w szczególności osób wchodzących w skład organów spółdzielni

8) członkowie spółdzielni ponoszą związaną z członkostwem odpowiedzialność wobec swoich spółdzielni

9) obowiązkiem członków jest uczestniczenie w tworzeniu niezbędnego kapitału swojej spółdzielni

10) członkowie spółdzielni troszczą się o rozwój spółdzielni między innymi poprzez przeznaczanie odpowiednich środków z nadwyżki bilansowej

11) członkowie spółdzielni mają obowiązek troski o wizerunek spółdzielni i Jej pozycję w środowisku w której funkcjonuje

3. Obowiązki spółdzielni wobec pracowników

Zarządy spółdzielni ponoszą odpowiedzialność wobec pracowników, mają obowiązek kształtowania właściwych relacji z pracownikami oraz prowadzenia otwartej polityki informacyjnej.

1) zarządy spółdzielni mają obowiązek informowania pracowników o:

- celach działania i kierunkach rozwoju spółdzielni
- sytuacji społeczno-gospodarczej spółdzielni oraz konsultowanie z pracownikami kwestii mogących mieć dla nich znaczenie

- możliwościach rozwoju zawodowego

2) każdy z pracowników powinien być traktowany jako indywidualna osoba

3) kierownictwo spółdzielni powinno szanować godność pracownika i dostrzegać jego zasługi

4) kierownictwo spółdzielni obowiązane jest stworzyć profesjonalne, bezpieczne i motywujące środowisko pracy a także troszczyć się o poczucie jej pewności

5) wynagrodzenia pracowników powinny być sprawiedliwe, odpowiadające świadczonej pracy, a warunki pracy spełniające obowiązujące standardy

6) pracownicy powinni mieć możliwość swobodnego zgłaszania wniosków i zażaleń

7) każdy pracownik powinien mieć jednakowe szanse doskonalenia i awansowania stosownie do swoich kwalifikacji

8) kierownictwo spółdzielni powinno pamiętać o pomaganiu pracownikom w wypełnianiu ich obowiązków wobec swoich rodzin

9) kierownictwo spółdzielni powinno wymagać od pracowników dobrej pracy, poszanowania przepisów prawa, postanowień niniejszego Kodeksu, działania zgodnie z etyką zawodową oraz lojalności

4. Obowiązki pracowników wobec kierownictwa spółdzielni

1) pracownicy mają obowiązek troszczyć się o dobre imię i wizerunek swojej spółdzielni

2) pracownicy obowiązani są szanować okazywane im zaufanie i zachować w tajemnicy wszelkie informacje, które zostały im powierzone w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, a także wszelkie informacje, które zostały im przekazane jako informacje poufne

3) pracownicy zobowiązani są do zachowania lojalności względem własnej spółdzielni i spółdzielczości jako szerokiego ruchu społeczno-zawodowego oraz działania w jego najlepszym interesie oraz interesie instytucji go tworzących

4) przy wykonywaniu swoich obowiązków pracownicy obowiązani są postępować uczciwie, współpracować z kierownictwem, kierować się przepisami prawa i zasadami etyki zawodowej

5) pracownicy obowiązani są poszerzać swoją wiedzę, podnosić kwalifikacje zawodowe i dbać o kulturę osobistą.

5. Rozwiązywanie sporów

Spółdzielnie będąc stowarzyszeniami ludzi stanowią naturalną płaszczyznę dyskusji, sporów a także powstawania sytuacji konfliktowych. Sytuacja konfliktogenna nie musi stanowić jednak sama w sobie zarzewia otwartego konfliktu wyrażającego się manifestowaniem postaw antagonistycznych. Różnice interesów, czy też odmienność poglądów i ocen nie skonfliktują ludzi i nie będą mieć wpływu na współpracę jednostek i zbiorowości jeżeli nie będą naruszać norm prawnych i etycznych oraz nie będą się przejawiały w formach agresywnych.

W tym zakresie:

1) spółdzielnia zapobiega powstawaniu i narastaniu sporów poprzez prowadzenie dialogu w ramach organów statutowych oraz ze swoimi członkami i partnerami gospodarczymi i społecznymi

2) organy samorządowe powinny stwarzać warunki dla otwartej i szczerzej ale odpowiedzialnej i rzeczowej dyskusji, opartej na swobodzie wypowiedzenia własnych ocen, opinii i propozycji

3) analizy i oceny dokonywane przez organy spółdzielni nie powinny koncentrować się na tropieniu winnych, gdyż jest to zadanie wtórne, lecz skupiać się na szukaniu przyczyn zaistniałego problemu i wypracowaniu obiektywnej oceny, która pozwoli ten problem rozwiązać

4) samorząd spółdzielni ma obowiązek zajmować racjonalne i obiektywne stanowisko w sprawach spornych między członkami spółdzielni a jej Zarządem czy administracją

5) spółdzielnia powinna posiadać procedurę przyjmowania i rozpatrywania reklamacji i skarg członków oraz osób korzystających z jej usług